

VLAAMSE RAAD

BUITENGEWONE ZITTING 1992

15 JUNI 1992

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heren P. Chevalier, E. Van Rompuy en H. Coveliers —

**tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991
houdende het statuut van de Nederlandse Radio- en
Televisie-uitzendingen in België,
Omroep van de Vlaamse Gemeenschap**

VERSLAG

**namens de Commissie voor de Media
uitgebracht door de heer E. Schuermans**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer P. Chevalier.

Vaste leden : de heren S. De Clerck, G. Geens, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren F. Sarens, E. Van Rompuy ;

de heren M. Bartholomeeussen, P. Chevalier, G. Swennen, D. Van der Maelen ;

de heren A. Denys, L. Monset, D. Van Mechelen ;

mevrouw M. Dillen ;

de heer H. Coveliers ;

de heer H. Van Dienderen.

Plaatsvervangers :

de heren W. Demuyt, P. Desmet, L. Dhoore, mevrouw A. Leyssen, de heer E. Schuermans ;

de heren F. Dielens, M. Logist, L. Peeters, W. Seeuws ;

de heren P. Dewael, G. Verhofstadt, R. Wierinckx ;

de heer W. Verreycken ;

de heer H. Olaerts ;

de heer J. Geysels.

Zie :

196 (BZ 1992)

— Nr. 1 : Voorstel van decreet

— Nr. 2 : Amendement

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie besprak op donderdag 11 juni 1992 het voorstel van de heren P. Chevalier, E. Van Rompuy en H. Coveliers tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 houdende het statuut van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap. De Commissie keurde het voorstel, na een kleine technische correctie, goed.

1. ALGEMENE BESPREKING**1. Uiteenzetting door een indiener van het voorstel**

Een van de indieners van het voorstel merkt op dat de inhoud van het voorliggende voorstel van decreet voldoende bekend is. Er is herhaaldelijk naar verwezen tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1992, aspect media (sectie 47) en het voorstel is toen ook uitgebreid becommentarieerd (*Handl.*, Vlaamse Raad, BZ 1992, 10 juni 1992).

Ook tijdens de coördinatievergadering van dinsdag 2 juni 1992 van de informele werkgroep die zich binnen de Media-commissie inlaat met het BRTN-meerjarenplan 1992-1996 is gesproken over een wijziging van het BRTN-decreet van 27 maart 1991 wat het financieringsaspect betreft.

Met dit voorstel beogen de indieners een financieringsregeling in te voeren die beantwoordt aan de wensen van de openbare omroep, de budgettaire restricties waarmee de Vlaamse Gemeenschap wordt geconfronteerd en de opmerkingen van het Rekenhof.

De voorgestelde formule, zoals vermeld in artikel 2 van het voorstel van decreet, lijkt misschien wel vreemd — dit zou kunnen blijken uit de ironische opmerkingen die werden gemaakt tijdens de begrotingsbesprekingen — maar is, als men ze samenleest met de toelichting, duidelijk en begrijpbaar.

2. Standpunt van de Gemeenschapsminister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden

De Gemeenschapsminister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden zegt dat de Vlaamse Executieve met het voorliggende voorstel van decreet geen problemen heeft.

Het voorstel vloeit immers voort uit een Executievebeslissing van half mei 1992. Op 29 april 1992 heeft de Commissie voor de Media immers na een eerste bespreking van het BRTN-meerjarenplan met een delegatie van de BRTN, beslist om de Executieve te vragen een standpunt te bepalen inzake de tijdens de hoorzitting geformuleerde opinies. De Gemeenschapsminister heeft dan overlegd met zijn collega's in de Executieve en heeft ook contacten gehad met de verantwoordelijken van de BRTN. Zoals afgesproken heeft de Gemeenschapsminister het standpunt van de Executieve uiteengezet tijdens een vergadering van een informele werkgroep binnen de Mediacommissie. Op die vergadering was per fractie één lid uitgenodigd.

In het voorliggende voorstel van decreet vindt de Gemeenschapsminister zowel de geest als de letter van de Executievebelissing terug.

De formule die wordt gehanteerd is misschien wel ingewikkeld, doch ook in andere decreten wordt die techniek gebruikt. Zo wordt bijvoorbeeld in het decreet betreffende het onderwijs-11 van 31 juli 1990 de organieke regeling van de werkmiddelen door een formule weergegeven. Dit is ook het geval voor de berekening van de werkmiddelen van de universiteiten in het universiteitendecreet.

Het gebruik van formules in de regelgeving is dus zeker niet uitzonderlijk. Er is geopteerd om de financiering legislatiek in een dergelijke formule vast te leggen. Het alternatief was een totaal onleesbaar decreetsartikel. Dit zou dan opnieuw tot rechtsonzekerheid hebben geleid.

De Gemeenschapsminister besluit dat de Executieve tegen het voorliggende voorstel van decreet zeker geen bezwaar heeft, aangezien het de decretale vertaling is van een standpunt van de Executieve.

3. Bespreking

Een lid formuleert de volgende bedenkingen bij het voorstel.

De indieners van het voorstel zijn nu blijkbaar tot het besef gekomen dat de financieringsregeling zoals vastgelegd in het decreet van 27 maart 1991 op de BRTN een waanzinnige regeling was. De spreker wijst erop dat hij en zijn fractie deze vaststelling één jaar geleden hebben gedaan, maar dat toen met hun opmerkingen geen rekening is gehouden. Hij is verheugd dat na een sabatjaar de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy tot het inzicht zijn gekomen dat het BRTN-decreet van 27 maart 1991 niet werkbaar is.

Met betrekking tot de gehanteerde formule merkt het lid op dat het budget van de BRTN wordt verhoogd. Dit geldt niet alleen voor de basisdotatie, maar ook voor de aanvullende dotatie. Die wordt immers uitgedrukt in een percentage van de basisdotatie. Waarom wordt hier afgeweken van de vroegere regeling ?

De spreker stelt voor om de bespreking van het voorstel van decreet te koppelen aan de bespreking van het BRTN-meerjarenplan 1992-1996. Indien het voorstel nu onmiddellijk wordt gestemd, geeft de Vlaamse Raad een soort blancocheque aan de raad van bestuur van de openbare omroep.

Zonder een „kip-ei-discussie” te willen voeren, meent een lid dat het logischer zou zijn om eerst een plan te bespreken met een opgave van de reële noden en taken en met een nieuwe visie, en pas dan de financieringsregeling.

Het BRTN-decreet bevatte een sleutel voor een nieuw personeelsbeleid. Uit het meerjarenplan blijkt dat de openbare omroep geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid een dynamische en aangepaste personeelspolitiek te voeren.

Het is dan ook noodzakelijk om én het meerjarenplan én het voorliggende voorstel van decreet samen te bespreken.

De Voorzitter verwijst naar de afspraak die werd gemaakt tijdens de coördinatievergadering van 2 juni 1992 van de werkgroep. De aanwezige leden waren toen akkoord om de BRTN te verzoeken het meerjarenplan aan te passen.

De vorige spreker herhaalt dat de nu gehanteerde procedure onlogisch is. Eerst moet men de visies op de openbare omroep die binnen de raad van bestuur van de BRTN en in de Vlaamse Raad leven bespreken, pas dan moet men spreken over de centen.

De Gemeenschapsminister reageert op de bemerking van het lid dat het BRTN-budget is verhoogd met te stellen dat met het meerjarenplan van de BRTN een verhoging was gevraagd van 1,6 miljard frank, terwijl met het voorliggende voorstel van decreet nog niet de helft van dit bedrag wordt toegekend.

De BRTN krijgt als dotatie een nominaal bedrag, gekoppeld aan een bijzondere index. Men gaat dus niet in op de vraag van de BRTN naar een omroepindex. De dotatie wordt voor 53 procent gekoppeld aan de evolutie van de loonkost van het personeel van de Vlaamse Gemeenschap en voor 47 procent aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen.

De BRTN zal na de goedkeuring van dit voorstel van decreet weten hoe groot de dotatie ongeveer zal zijn voor de vier volgende budgettaire jaren.

Er werden verschillende simulaties gemaakt omtrent de te verwachten stijging van de dotatie — men kan immers op dit ogenblik niet exact weten hoe de beide indexen zullen evolueren — en daaruit blijkt dat de dotatie structureel zal stijgen met ongeveer 600 tot 700 miljoen frank.

De verantwoordelijken van de openbare omroep hebben tijdens de hoorzitting over het meerjarenplan zekerheid gevraagd inzake de financiering. Die zekerheid zal worden gegarandeerd als het voorliggende voorstel van decreet wordt goedgekeurd.

In de werkgroep is afgesproken om de openbare omroep te verzoeken het meerjarenplan aan te passen volgens de voorliggende budgettaire gegevens en rekening houdend met de bespreking in de Commissie voor de Media. Het resultaat zal dus een aangepast meerjarenplan zijn en het zal dan de Mediacommissie toekomen om dit te bespreken. Op basis van dit geactualiseerd meerjarenplan kan dan in de Commissie een open dialoog worden gevoerd. De financiële zekerheid die de BRTN wordt geboden, moet de omroep toestaan om nu beter inhoudelijk het meerjarenplan in te vullen.

Een lid antwoordt dat het voorliggende voorstel niet bijdraagt tot het realiseren van een gescheiden financiering van de omroepen in Vlaanderen, namelijk de openbare omroep met gemeenschapsgelden en de commerciële omroep met reclame-inkomsten. Het voorstel bestendigt daarentegen het vermengen van de beide financieringswijzen. De BRTN kan verder een beroep blijven doen op inkomsten uit reclame. De fractie van de spreker verzet zich daar tegen.

Deze strikte scheiding in financiering is nochtans een conditio sine qua non voor het realiseren van de mediavrede, waarvan de Gemeenschapsminister reeds herhaaldelijk heeft gezegd dat hij die wil betrachten. Indien het voorliggende voorstel wordt gestemd, zal dit de onderhandelingspositie van de Gemeenschapsminister bemoeilijken.

De spreker meent te kunnen vaststellen dat de Executieve impliciet zegt dat de BRTN niet moet zoeken naar bijkomende reclame-inkomsten en dat geen afwijkingen van het decreet van 27 maart 1991 zullen worden getolereerd.

Het lid vindt verder dat de vaststelling van het nominaal bedrag voor 1991 — iets waarvoor de fractie van de spreker reeds vorig jaar heeft gepleit — moet worden gekoppeld aan een discussie over de opdrachten van de openbare omroep.

Eén van de bedoelingen van het BRTN-decreet was het mogelijk maken van een dynamisch personeelsbeleid. Het indexmechanisme volgens de 53/47-procent toont volgens de

spreker aan dat er van een dergelijk beleid niets in huis zal komen. Er wordt aldus *carte blanche* gegeven om niets te veranderen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat in het — weliswaar te herziene — meerjarenplan een afvloeiing van personeel is voorzien. Het gaat hoofdzakelijk om technisch en dus duur personeel. In totaal dienen 81 personen af te vloeien.

Het lid repliceert dat het slechts om een afvloeiing van 1 à 2 procent gaat.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de Executieve de BRTN heeft duidelijk gemaakt dat een soepel personeelsbeleid noodzakelijk is. Het personeel van de BRTN mag niet vallen onder de bepalingen van het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die er van afhangen, het zogenaamde KB-Langendries.

Verder werd de openbare omroep duidelijk gemaakt dat de lonen en de wedden van het BRTN-personeel slechts de evolutie mogen volgen van de lonen en de wedden van het personeel van de Vlaamse Gemeenschap. Het procentueel aandeel van de personeelskost in verhouding tot de basisdotatie van 1992 mag tijdens de periode 1993-1996 niet stijgen.

Er moet dus een strikt personeelsbeleid worden gevoerd. Voor personeel mag slechts 53 procent van de dotatie, te indexeren volgens een specifieke index, worden besteed.

De beslissing van de Executieve moet in zijn geheel worden gezien.

Het is nu aan de BRTN om die opties te verwerken in een aangepast meerjarenplan.

Doet de BRTN dit niet, dan is het aan de Executieve en de Raad om daaruit de gepaste conclusies te trekken.

Een lid wijst erop dat de BRTN met het meerjarenplan had gerekend op een verhoging van de dotatie tegen 1996 met 1,6 miljard frank. Met het voorliggende voorstel van decreet zal de openbare omroep slechts 600 miljoen frank krijgen tegen 1996. Dit betekent dus dat de BRTN ongeveer 1 miljard frank in zijn meerjarenplan zal moeten schrappen. Dat zal een zeer moeilijke opgave zijn.

De spreker meent verder dat een soepel personeelsbeheer moet mogelijk zijn binnen het kader van een ambtenarenstatuut. Indien de openbare omroep contractuelen wil aanwerven, bijvoorbeeld dure vedetten, dan moet dit kunnen, doch dit alles dient te worden gefinancierd binnen het pakket van de 53 procent. Dit zal dan moeten leiden tot verschuivingen binnen het pakket en tot besparingen op andere posten.

Het lid concludeert dat de omroep een zeer grote inspanning zal moeten leveren. In plaats van de gevraagde 9,7 miljard frank, zal de BRTN slechts 8,8 miljard frank ontvangen.

De BRTN moet nu met een aangepast meerjarenplan naar de Mediacommissie terugkeren. Het is niet omdat de fractie van de spreker het voorliggende voorstel van decreet goedkeurt, dat automatisch ook het meerjarenplan zal worden goed bevonden. De bal ligt nu in het kamp van de BRTN.

Een ander lid merkt cynisch op dat in de Commissie binnen één jaar opnieuw met dezelfde argumenten over hetzelfde probleem zal worden gediscussieerd. Hij betreurt dat aan de openbare omroep geen signaal wordt gegeven zoals met het meerjarenplan.

Dit signaal is volgens een lid reeds aan de openbare omroep gegeven

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Bij artikel 2 wordt een amendement voorgesteld door de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy (Stuk 196 (BZ 1992) — Nr. 2). In de voorgestelde tekst van artikel 17, paragraaf 3, tweede lid moet na de derde streep de volgende zin worden ingevoegd :

„— P 93 : de geraamde indexprovisie voor het jaar 1993 ;“.

Deze zin is bij het drukken van het voorstel van decreet weggefallen en moet dus worden hernomen.

Het amendement van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy wordt aangenomen met negen stemmen tegen twee.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt eveneens aangenomen met negen stemmen tegen twee.

Artikel 3 wordt zonder opmerkingen aangenomen met negen stemmen tegen twee.

III. EINDSTEMMING

Het gehele voorstel van decreet, zoals geamendeerd, wordt aangenomen met negen stemmen tegen twee.

De Verslaggever,

E. SCHUERMANS

De Voorzitter,

P. CHEVALIER

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 17 van het decreet van 27 maart 1991 houdende het statuut van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap worden paragrafen 3 en 4 vervangen door de volgende bepalingen :

„§ 3. De basisdotatie wordt in 1993 vastgesteld op 6.809 miljoen frank.

Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast volgens de volgende berekening :

$$D_{93+n} = (D_{93} - P_{93}) \times [0.53 \times (L_1/L_0) + 0.47 \times (C_1/C_0)] + P_{93+n}$$

waarbij :

- D_{93+n} : de basisdotatie voor het jaar 1993 + n ;
- n : het verschil in jaren tussen het desbetreffende begrotingsjaar en het referentie-begrotingsjaar 1993 ;
- D_{93} : de basisdotatie voor het jaar 1993 ;
- P_{93} : de geraamde indexprovisie voor het jaar 1993 ;
- L_1/L_0 : gelijk aan de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkost van het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op 1 januari van het desbetreffende begrotingsjaar en de index op 1 januari van het referentie-begrotingsjaar 1993 ;
- C_1/C_0 : gelijk aan de verhouding tussen de geraamde index van de consumptieprijzen op het einde van het desbetreffende begrotingsjaar en de index op het einde van het referentie-begrotingsjaar 1993 ;
- P_{93+n} : de geraamde indexprovisie voor het begrotingsjaar 1993 + n.

§ 4. De jaarlijkse aanvullende dotatie van minimaal 4 procent van de basisdotatie van het desbetreffende begrotingsjaar wordt, op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten, als facultatieve toelage, met haar bedrag ingeschreven in een speciale bepaling van het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.“.

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1993.